

ԿՐՈՆԵԱԿԸՆ

ՎԱՐԴԱՆ ԱԻԱԳ ՔԱՀԱՆԱՅ ՏԻԻԿԵՐԵԱՆ

ՆՈՐ ՀԱԻԱՏՔԻՆ ՀԻՄՆԱԴԻՐԸ

ՆՈՐԱԾԻՆ ԱՐՔԱՆ ԵՒ ՄԱՆԿԱՍՊԱՆ ՀԵՐՈՎԴԵԱԸ

Արդարեւ, ատելավատ կիրքը այն աստիճան շարժային ցնցում կը ստեղծէ մարդուն մէջ, որ կը կորսնցնէ իր ներքին տեսողութիւնը եւ մտազար կը դարձնէ զայն:

Յատկանշական է Հերովդէս թագաւորին եղբրական արարքը: Երբ կը լսէ մոզեքուն բերնէն նոր թագաւորի մը ծնունդը, կ'ամձկոտի ու ահ ու դողի կը մատնուի:

Ի՞նչ բանն է, որ կ'ահաբեկէ ու կը սարսէ թագաւորութիւնը, ի՞նչն է, որ կը խռովէ իր խաղաղութիւնը, եւ քունը կը վաճէ կոպերէն:

Անգոր երախայ մը ի՞նչ վտանգ կարող է սպառնալ իր ամբաճիստ գահին: Յիմարութիւն չէ՞ եօթանասունամեայ թագաւոր մը դողայ երախայի մը ծնունդէն: Չի՞ մտածեր թոպէ մը, որ այդ նորածինը միմչեւ որ աճի մօրը գրկին մէջ, արդէն ինքը չուած կ'ըլլայ աշխարհէն:

Կիրքը սակայն, հանդարտ չի թողուր զինք ու կը մղէ դիւային ծրագիրներ յղանալու, բնաջնջման միջոցներու վրայ մտածելու: Չի կրնար տրամաբանութիւնը հակակշռել եւ աշխարհի իրողութիւններու առջեւ ճշմարտօրէն դիրքատրուիլ:

Հիմնովին անիմաստ է իր վայելք եւ անարդարացուցիչ իր տագնապը:

Եթէ ողջամիտ ու պաղարիւն մտածողութեամբ ուսումնասիրէր նորածին թագաւորին յայտնութեան պարագան, վստահօրէն պիտի տարհամոզուէր ճշմարտութենէ բոլորովին վրիպած ըլլալուն:

Այո՛, ծնած էր հրէից թագաւորը, ո՛չ թէ միայն հրեաներուն, այլ ամբողջ մարդկութեան համար: Իր թագաւորութիւնը պիտի չսահմանափակուէր Հրէաստանի նեղ սահմաններուն մէջ, այլ պիտի տարածուէր ու ընդգրկէր բովանդակ աշխարհը, որովհետեւ Աճ չեկաւ երկիրներու ու ժողովուրդներու վրայ թագաւորելու, այլ սիրտերու եւ հոգիներու մէջ իր գահը հաստատելու:

Չեկաւ Հերովդէսի քաղաքական իշխանութեան դէմ պայքարելու եւ ոչ ալ ստուերածելու իր թագաւորութիւնը տարակոյսի քօղով:

Իր հռչակած սուրբ պատերազմը՝ մեղքի բռնակալին աշխարհակործան իշխանութեան դէմ էր: Հերովդէս, նաեւ հրեայ կրօնական եւ քաղաքական իշխանութիւնները չհասկցան մեծ ճշմարտութիւնը եւ լծուեցան անողոք ու աննահանջ պայքարի: Բոլորն ալ համոզուած էին, որ Հերովդէս պէտք է դանակները ի սպաս դնէր եւ ձեռքերը ներկէր բիրտաւոր անմեղ մանուկներու արիւնով, որպէսզի այդ համատարած սպանդին մէջ չճշուէր երկրի երեսէն նորածին թագաւորը:

Միայն արիւնոռուտ մեճատէրը չէր, որ առաջին թոպէին իսկ թշնամական դիրք բռնեց Աստուածային Երախային դէմ, այլ բերին անոր ինքն ինքն մոլեգին

գորակցությունը քառանյայտներն ու դպիրները, որ անյապաղ գործադրուէր պատմութեան մէջ աննախընթաց ոճրային նախճիրը:

Այդ օրերու իրենց կոյր եսակամութիւնը չճանչցաւ ուրիշ հեղինակութիւն, բացի իրենց ախտապարակ մոլեռանդութենէն:

Եղան անշուշտ, փարիսեցիներու ժամանակակից եւ ճշմարտութիւնը փնտռող բարեհոգի հովիւներ, իմաստուն մոզեր եւ գիտութեան ներկայացուցիչներ, որոնք երկար տարիներէ ի վեր կը սպասէին Փրկչին զալստեան:

Այդ երկար ուղեւորութեան ընթացքին մոզերը արհամարհեցին իրենց կեանքին սպառնացող բոլոր վտանգները, մինչեւ իսկ թոպէ մը կանգ պիտի չ'առնէին, եթէ գիրենց առաջնորդող Աստղը դադրէր իրենց ուղեցոյց ըլլալէ:

Տեսան երկնային երախան իր մօրը՝ Մարիամին գորովային գրկին մէջ: Երկիւղածութեամբ խոնարհեցան ու, իրենց զանձերը բանալով, մատուցին նուէրները՝ ոսկի, կնդրուկ եւ զմուս:

Հրաշք մըն էր պատահածը՝ աննախադէպ ու աննախընթաց: Ոչ մէկ արտաքին շողարձակում մտորէն չլլացուց անոնց տեսողութիւնը: Ամէն ինչ որ տեսան պարզութեան մէջ, հիասքանչ էր ու զարմանահրաշ:

Այսպէս էր երէկ, երկու հազար տարի առաջ այցելուներու փոքրաթիւ ներկայութիւնը եւ նոյնն է այսօր քիչերու այցելութիւնը Նորածին Արքային մտորին առջեւ: Մարդկային մեծ բազմութիւնները կ'անցնին անոր առջեւէն, կարծես սովորական երախայի մը օրօրոցը ըլլար:

Աստուծոյ Արքայութեան մէջ տեղ չունին կեղծատրները, փարիսեցիները եւ սնապարծները, այլ միայն անոնք, որ մանկական սիրտ ունին ու ճառագայթի պէս անբիծ հոգի:

Նոր Արքային ծնունդը տօնն է խաղաղութեան եւ փրկութեան: Լոյսը փարատեց խաւարը եւ սուրը՝ գիշերը, արտաքսեց գիշերը հոգիներէն ու քերաս արշալոյսը ողջ մարդկութեան:

Յիսուսի ծնունդը թոյրոպիւն տարբեր է միւս բոլոր ծնունդներէն: Սկիզբն է Քրիստոնէութեան եւ սկիզբը՝ փրկչական թուականին:

Անպարագրելի սէրը եկաւ խոնարհագոյն համեստութեամբ ու զահակալեց սիրտերու մէջ: Աստուած մարդացաւ, որ մարդը աստուածանայ, երկնային ծնունդը խոնարհեցաւ, որ մարդ էակը երկինք բարձրանայ:

Ո՛վ կրնայ երեսակայել, որ աստուածային շնորհներով օժտուած մահկանացուն, պիտի իջնէր այնքան ցած, որ գեղնամած սողուններու հաւասարէր:

Սուգուեցաւ թանձր մթութեան մէջ ու երկիրը վերածեց խաւարակոտ քառսի, ուրկէ ելք մը չի գտներ դուրս զալու:

Երբ մարդուն ետապաշտութիւնը փոքձեց փոխարինել Աստուծոյ փառքը եւ գօրութիւնը ու դարձաւ կուռքերու երկրպագու, նուաստացուց ինքզինք ու անպատուեց իր Արարիչը:

Արարածը, որ կը ծնրադրէ ու կ'երկրպագէ ստեղծագործութեան առջեւ եւ ոչ թէ Ստեղծողին, այլեւս այդ արգահատելի հանգրուանի վրայ կը դադրի մարդ ըլլալէ եւ կը դառնայ չորքոտանիներու աշխարհին բնակիչ: Երկրի վրայ Փրկչին յայտնութեամբ լուծուեցան մարդուն հոգին այնկոծող բոլոր հարցերը: Առասպելական սփիւնքսը աներեւութացաւ երկրի երեսէն, հալածուած Բեթլեհէմի մտորին լուսայորդ ճառագայթներէն:

Բարեպաշտ ու Աստուածավախ մարդը գտաւ գինք տանջող բոլոր հարցերուն ու հարցումներուն ճշգրիտ պատասխանը: Հասկցաւ, թէ ի՞նչ է

այս անցաւոր կեանքին նպատակը, ի՞նչ է երկրի վրայ իր առաքելութիւնը եւ իր նախաառաժմանումը, ուրկէ՞ կուգայ եւ ո՞ւր կ'երթայ:

Շուարած ու մոլորած ճամբորդ մը չէ այլեւս անլուսին գիշերուան մէջ: Այլ պիտի չապրի կեանքը աննպատակ ու անսկզբունք:

Գիտէ, թէ Փրկիչը անգիտանալով՝ կ'անգիտանայ ոչ միայն զԱստուած, այլ նոյնիման իր ինքնութիւնը, որպէս մարդ եւ որպէս անձնատրութիւն:

Իր կեանքին ու ճակատագրին ապահովութիւնը ստանձնած է երկինքը այն բոլոր փորձութիւններուն դէմ, որոնք երկրէն կուգան:

Աստուծոյ մարդացումը կը ճշանակէ մարդուն աստուածացումը: Երկինքը կ'ըլլայ երկիր ու երկիրը երկինք: Աշխարհաքաղաքացի կը դառնայ երկնաքաղաքացի:

Քրիստոս չեկաւ աշխարհ, որ ժողովուրդները կրթէ եւ քաղաքակրթութիւնը բարեփոխէ, այլ եկաւ ու շնորհեց Փրկչութիւնը, մեղքին կապանքներէն մեր ազատագրումը:

Շատ շատեր այսօր կը ծոյն մտորին անցել, որ տեսնեն Նորածին Յիսուսը: Բայց իրենց շփումը այնքան պաղ է ու անարիւն, որ չի դպչիր Երկնային Երախային հոգիին:

Այսօր ամենասուրբ օրն է Յիսուսի հաւատքով ջախատութեամբ հաւատացելներուն համար, որ մտնանանք եւ ընծայենք Անոր ոչ թէ ոսկի, կնդրուկ եւ գնոտս, այլ մեր գործած մեծ ու պզտիկ մեղքերը:

Գրիգոր Նարեկացի՝ հայրութեան անզուգական զարակը, ծնունդի նախորդ գիշերը երազին մէջ կը տեսնէ Յիսուս Մանուկը, որուն մտորին անցել երկրպագելու եկած են բիրատու մարդիկ իրենց նուէրներով:

Երբ նուիրատուներու երկար շարքը կը սպառի ու կարգը կուգայ Նարեկացիին, Նորածինը հասուն մարդու հասակը կ'առձէ եւ կ'ըսէ անոր.

- Գրիգոր, ի՞նչ նուէր բերիր իմ ծննդեան առթիւ:

Նարեկացի, շուարած ու երկիւղած, Յիսուսի կ'երկարէ իր հոշակատր Աղօթամատեանը, ըսելով.

- Տէր, չունիմ ոսկի, կնդրուկ եւ գնոտս, որ քեզի նուիրեմ, այս աղօթամատեանը բերի, որ կը պարունակէ իմ անքանելի մեղքերը:

- Ամենաթանկագին նուէրը կուտաս ինձի, երամի թէ աշխարհի բոլոր մարդիկ քու օրինակին հետեւին ու ինձի բերեն իրենց մեղքերը, որոնց քաւութեան համար իմ Երկնատր Հայրը զիս երկիր դրկեց: